

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԻԼԸՔ

Սելամըքի հանդէսը ուրբաթ օր տեղի ունեցաւ մեծ չքով Համալսարանի մէջ, ուր գնաց Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքով մը եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէն ետք, հանդիսաւոր գնացքով կայս. պալատ վերադարձաւ:

Կայս. Հիւրանոցի սրահին մէջ կը գտնուէին Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպան Էսաթուլլահ խան եւ առաջին թարգմանը, Բեքպուրիի պարսկական գեսպանը, չուէտական դեսպանը եւ առաջին թարգմանը, պելժական նախորդ դեսպան Պ. Հուրիքս եւ Պելլիքի ճաքո-նական դեսպան Ուրի դեր-կոմար:

Իսկ մասնաւոր Արկիի սրահին մէջ կը տեսնուէին, փէ եւ Լալի ֆրանսացի զօրավարները, աւստրիական եւ ֆրանսական պահակ շոգնաւորներն հրամանատարներն ու սպաները եւ Հունգարացի զօրաւորներն:

Ներկաներէն ոմանք պալատական սե-նեկապետներու միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանքի:

ԿԱՅՍԻՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՔ

(Պաշտօնական)

Ուրբաթ օրուան Սելամըքի հանդէսէն վերջ, Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպան Էսաթուլլահ խան եւ քիչ մը ետք Պելժական նախորդ դեսպան Պ. Հուրիքս պատիւ ունեցան Վեհ. Սուլթանին ունեկողութեան ընդունուելու: Նոյն պատուին արժանացաւ նաեւ Պելլիքի ճաքոնական դեսպան Ուրի դեր-կոմար:

ՃՈՂՈՐԻ ՄԱՆԱԲԱՐԱՆ

Ապրիլէն խան, որ հինգշաբթի օր Կ. Պոլսէն վերնա մեկնեցաւ, Եւրոպէն հասնելով, մասնաւոր մեծարանքով ընդունուեց: Վեհապետը ճիւղի-Մուս-թա-Փաշայէ անցած ատեն հետագիւր մը ուղարկելով ի կայս. պալատ, չնորհալու-թիւն յայտներ է Վեհ. Սուլթանին՝ իր ի Կ. Պոլիս գտած սիրալիք ընդունելու-թեանց համար:

ԶԲՈՍԱՆԻՔԻՆԵՐԸ

Ուրբաթ օրուան Սելամըքի հանդէսէն ետք Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ հը-րաւորել Պուտա-Բէշ զէն հասնող հուշգա-րացի զօրաւորները՝ այցելել Ներսիսի կայս. դարաստանը եւ կայսերական աստու-ները:

Աւստրիա-Հունգարական դեսպանա-տան ղեկավարական կցորդը կ'ընկենար այցելու պարոններուն, որը ուրբաթ ի-րիկուն մեկնեցան Կ. Պոլսէն:

ՅԱՆՁՆԱԿՈՂՈՎ

Պետական խորհուրդը, որու յանձ-նուած էր կրթական նախարարութեան նախական կացութեան վրայ պարտա-տուած տեղեկագրի մը ընդունելը, ու-րաքէ է նոր յանձնառողի մը յանձնել այդ աշխատութիւնը:

ՍԱՄՈՍ

Սամոսի կառավարիչ Գարաթէոսորի փայա, Սամոսի ընդհանուր ժողովի նըս-տին մէջ, կողմին ելմանակն կացու-թեան վրայ ճառ մը արտասանելով ըսած է թէ 1892 տարուան հասոյթը ուրիշ տարիներու բաղդատմամբ 750,000 զըշ:

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բ. Գառնի հրանդ տուաւ հարկ եղած տեղերը, ղերութիւններ ընծա-յել Լիոնի քնական պատմութեան թան-գարանին տնօրէն Պ. Շանդի, որ կը պատրաստուի էնգարէ երթալ, գիտական խուզարկութիւններ կատարելու համար:

Պելլիքի նախորդ դեսպան Պ. Հուրիքս երէկ մեկնեցաւ Կ. Պոլսէն, վար-նայի ճամբով:

Կայսերական Թանգարանին դեր-տն-օրէն Ուրի պէյ, որ ժամանակէ մը ի վեր Այազը կը գտնուէր Պ. Հումանի ձեռքով Պալատը (Հին Մարտի) կատարուած հնութիւնները Կ. Պոլսի փոխադրելու համար, մայրաքաղաքս վերադարձաւ:

Սպարաբուր-Քիւն հրանդը ղրկեց զօրաբանակի հրամանատարներուն, զին-ւորական պաշտօնականներուն եւ սպանե-րուն կենսաբանական լիմակաղբիւր պատ-րաստելով ղրկել անպապալ: Այս ցու-ցակներուն մէջ նշանակուած պիտի ըլ-լան ամէն զինուորականի կարողութիւնը, քանի լեզու գիտնալը, վարձատրութեան կամ պատժի արժանացած ըլլալը եւ ու-րիշ մանրամասնութիւններ:

Գառնի-Քիւն եւ Իսկիւտարի ջրի ըն-կերութեան շինութիւնները վերջանալու մօտ են: Զուրը հասած է մինչեւ Հայտար-քաշայի հիւանդանոցը եւ յոյս կայ թէ քանի մը օրէն ամբողջ Գառնի-Քիւն քաղա-քը պիտի ունենան:

Եւրոպայի նախարարութիւնը, որ Թուրքիոյ մէջ թիֆթիկ բերքը շատ-ցնելու միջոցներուն վրայ խորհրդակցու-թիւններ կը կատարէ, այս մասին ծրա-ղիւր մը մատուցեց Բ. Գրան:

Ռուսական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Իվանով Օստաւ ուղեւորե-ցաւ:

Գառնի. Կայսրութեան նահանգնե-րուն մէջ զինուորագործութեան գործողու-թիւնն սկսած է: Տեղական իշխանու-թեանց եւ ժողովրդին առջեւ կայս. Ֆէր-մանին հանդիսաւոր կերպով ընթերցու-մէն ետք, կը ձեռնարկուի Գառնի գոր-ծողութեան:

Հոնգրի-Քիւն շինութեանց նախարա-րութիւնը կը զբաղէ Իսմայիլ Հապը Է-ֆէնտիի ներկայացուցած առաջարկու-թեանը, որով կը խնդրէ Միտիլիի կա-ղով լուսաւորութեան միջնորդը:

ԶԱՆԱԶԱՆ ԴԵՊԵՐ

Ուրբաթ օր կառքի ցաւալի արկած մը պատահեցաւ, Ստամպոլ, Պազու-Ալի ձատտէսի: Հրապարակէն վար կ'իջնէր մէկ ձիով կառք մը, ցնորեցողի վազ-քով, երբ ձիւ խրտչելով նպարտաճառի մը խանութին սպակիներուն զարուե-ցաւ: Խանութի կանն ու կառքածը տակն ու վրայ եղաւ եւ խորտակուեցաւ: Երբ մը ոտքը ճակուեցաւ ձիուն սըլա-կին տակ, եւ կառքին մէջ գտնուած անձինք, իւրեւմ մը եւ Սելիք ֆէնտէս պատկերազարդ լրագրին արտօնաաէր Անժետ ինսան պէյ, հազիւ կրցան կառ-քէն դուրս նետուիլ անվնաս:

Կառնի ուրիշ արկած մըն ալ պա-տահեցաւ նոյն օրը Թուրքիանէ: Երկու-կառք իրարու բախելով, կառքին մէջը մասամբ խորտակուեցաւ եւ կառապանին քով նստող սպասաւոր մը գետին իյ-նալով ծանրապէս վիրաւորեցաւ: Կառ-քին մէջ գտնուող թուրք կիները հասած օգնութեանց չնորհիւ անվնաս գաղտե-ցան:

ԳԱԽԱՆՆԵՐԷՆ

Հիւանդ-Բանդի ակրիլ 30 թուա-կանով Սառաթիլի ղրկուած հետադիւր մը կը ծանուցանէ որ հինգշաբթի իրիկուն եր-կու անգամ երկրաշարժի բուսական զօ-րաւոր ցնցուկներ զգացուեցին այդ քաղ-քին մէջ: Եւ Է վտանգ պատահած է:

Բելլիքի մէջ պիտի կառուցուի կա-ռավարական պաշտօնատուն մը, որուն համար 140,000 զուրուի ծախք մը պիտի ըլլայ: շինութիւնը պիտի սկսի քիչ օ-րէն:

Լիւանդ կողմին ծաղիկի հիւանդու-թիւնը կը ճարակի բաւական սաստկու-թեամբ: մինչեւ հիմա մահուան դէպք պատահած է: Տեղական կառավարու-թիւնը պատուաստի գործիք ապաքնել տուաւ Կ. Պոլսէն:

Բաշիքի կը տեղեկացնեն որ կինձ, Գալպ եւ Ճապարուր գաւառակներու մէջ կայս. Իրատէիլ հաստատուած նախ-նական դատարանները սկսած են գոր-ծառնութեանց:

Սառաթիլ Հանրային Պարալի ճիւղին տնօրէն անուանուեցաւ Սարուխանի տնօ-րէն Հասան պէյ:

Ալեքի-Անգաւ տարի Սելանիկի մէջ կատարուած խնդրի վերաբերեալ հանրագումար շինութիւնը 146 քիլոմետր եւ 496 մետր տարածութեան հասած են: Առնցմէ զատ 61 քաղաքն եւ փայտա-չէն կամուրջ շինուած են: Այս աշխա-տութեանց համար 2,341,124 զըշ. ծախ-սուած է:

Իւլի-Բաղաթին լրագրիներէն մէ-կը կը գրէ որ այս տարի, ձմեռն սաստ-կութեան պատճառով, հունձքերը անցաւ տարւելէ նուազ պիտի ըլլան Իսմայիլի մէջ: Միւս կողմէն կ'իմացնեն որ ակրիլ 25ին առատ անձրեւ տեղացեց Եւրոպ. Է-օ-տէմիլ, Թուրքիա եւ Պալմիր: Խաբի լրագրի տնօրէն Անժետ ձեռնաթէթ պէյ հարցունքի լուսնու, ֆրանսերէն եւ եր-րաշխերէն գրքեր տպագրուեց համար տը-պարան մը հաստատուելու: Անժետ պէյ ար-տօնութիւնն ստացած ըլլալով, սկսած է տպարանի հաստատութեան աշխատիլ:

Կառնի. Ակրիլ 30 թուականով կարի-նէն կը հետադիւր տա Սառաթիլ. «Պարս-կան թղթատարի պաշտօնականները հինգ-շաբթի իրիկուն սահմանադրուելը, Բա-նիշէ անուն տեղը հասան, Օսմ. թղթ-թատարի պաշտօնականներուն հետ խոր-հրդակցութիւններ կատարելու համար, տնօրէնականի կանոնաւոր լիսնականու-մին վրայ» — Կարինի մէջ եւ չըլկա-կանները տիրող երաշտութիւնը մտահոգու-թիւն կը պատճառէ: Եւրոպական կառա-վարութիւնը ազգու միջոցներ ձեռք ա-նած է: չըլկականներն օգնութիւն եւ նը-պատ կը հասնին: Ամասիայէն կարին պիտի ղրկուի 650,000 օլիս ալիւր:

ԴԻՍԿՈՒՆԵ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ օր եւրոպական Պորսաները համեմատաբար քիչ մը լաւ կացութիւն ունէին եւ սարսափը փոքր ինչ փարա-տած կ'երեւնար: Ի Լոնտոն օսմ. թղթ-թերը բաւակն լաւ բնուած էին: Բոն-տրիլին քիչ 21.55ին եւ Սէրի Ա. 3/4 վը-րայ զրաւ: Պանք Օթոման 13.43 եւ Ե-գիպտական իւնիֆիէն 99: Եւրոպան-ներն իրենց անկումը չարունակեցին սա-կայն եւ Թանթը մինչեւ 40 ինկաւ: Բա-րիլի մէջ ալ կացութիւնը քիչ մը աւելի գոհացուցիչ կ'երեւնար: Օսմ. Բոնտրիլ-տէն 21 82/16 զոգուեցաւ եւ երկաթու-ղին 88/16: Բէթին 368/16 վրայ հաս-տատուեց Էր եւ Պանք Օթոման 591/16 կ'արժէր:

Երէկ Դաւաթիոյ պորսային մէջ զինները մինչեւ 145 օր թոյլ էին, բայց կէս օ-րէն վերջը զգալի տարբերութիւն մը ը-րին դէպ ի վեր, որու պատճառն էին ե-ղած մեծաքանակ գնումներն ու հասած լաւագոյն հետադիւրները:

ԴԱՆՔԻՆԻՑ ՊՈՐՍԱ

(Մայիս 1)

ԲԱՅԱՅՔ ՓՈՒՆԱՆԱԿԱՅՐՈՑ	
Երէկ ամիս Լոնտոնի քաղաքը	110 3/16
Բարիլի	22 82/16
ՔՕՆՍՏԱՆԻՑԷ	
Երէկ ամսու բացուեցաւ	23 29
Երէկ Երկաթ քաղաքացաւ	23 29
ԲԱՆԿԱՆԱԿԱՅՐՈՑ ՕՍՄԱՆԻՑ	
Երէկ իրիկուն	—
ԲԱՅԱՅՔ ԱՐԶԵՄՎՈՐՈՑ	
Փառաւորութիւն Սէրի Ա.	54 3/4
Փառաւորութիւն Սէրի Բ.	33
Փառաւորութիւն Սէրի Գ.	22 3/8
ԲԱՆԿԱՆԱԿԱՅՐՈՑ ՓՈՒՆԱՆԱԿԱՅՐՈՑ	
Բաժնի երկաթուղի	Քր. 88 3/8
Փառաւորութիւն	5 36
Սէրի	16 10

ԲԱՅԱՅՔ ԴԻՍԿՈՒՆԵ	
Օսմ. Ոսկի	100
Մէքիսիկո	407 20
Պելլիք	110 20
Մէքիսիկո	97
Փառաւորութիւն	17
Սէրի	6
Փառաւորութիւն	20 37 35
Մէքիսիկո	110 13
Պելլիք	109
Մէքիսիկո	90 20
Փառաւորութիւն	51 15
Սէրի	8 74

ԲԱՅԱՅՔ ՎԷՊ

Հրատարակուեցաւ ՄԱՅԻՍԻ ամսա-թիւը հետեւեալ ցանկով: Տեսութիւն Սեղանաւորի պատմութեան եւ Խորե-նացիի աղբիւրներուն:—Հայկական բու-սաբանութիւն:—Հայ լեզուի ուսումնի յիշուպա:—Վենետիանայ:—Ուղեւորու-թիւն:—Անժետ:—Արեւի խաւարում:—Գիտական:—Կրկնագիր գործի:—Կալ (Առաւել): Բաժանորդագիրն է տարեկան 10 ֆրանք: Դիմել Դաւաթիա, Սեղանա խան, զրաքանակ թիւ 3:

Վ. ՆՇԱՆ Զ. ԹՈՐՈՍՆԱՆԻ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐԱԲԵՐԸ

Ընթացք շարագրութեան եւ վայելչութեան-թեան:—Ա. տարի, Գործնական գերմանի-մեթոդը՝ Խալապ. կը բանալ վայելչէ խօ-սելու եւ գրելու ուսման եւ ուսուցման բոլոր գը-ծաւորութիւնները: Կը պարտական շարագը-րութեան եւ նախադասութեան կանոններ: Եւրոպայի նախագիծեր, Տրաքիաներ, վա-րկաւորութեան հարցեր, պատկերներ եւ այլն: Գին 3 զըշ:—2. Բանալ շարագը. ի պետ ու-սուցչաց: Գին 4 զըշ:—3. Գործնական ըն-թացք օսմ. լեզուի:—Թուրքերէն գիւրուալոյ յերակալները: Գին 100 ֆրանք: Կը գտնուի բոլոր Հայ Գրաւորութեան քով: Կը գտնուի Գին 4 օսմ. գրատուն: Կա-մուրէն գրաւոր, Սամալ: Գրաւորաց համար յոյժ գոհացուցիչ զըշ:

ՏԳՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ՀԱՅԲԵՆԻՔ»Ի

—Ձեմ կրնար—

—Կը տեսնեն որ, թշուառական, սպասած գ արիւնքը է, Մարտի, իմ ամսութիւն:

Մարի-Ան կը խորհէր որչափ որ թոյլ կուտային իրեն իր անտանիկի ցաւերն ու մտքին պաղարկումները:

Սպասած հիւանդուն ո՞վ ըլլալը կըր-նար ըսել:

Եթէ պատեն անունը տար, զայն մասնած, ձեռք տուած ըլլալը: Իրա-է որ կը յուսային զինքը ներողութեան արժանանալը, դատել տեսնել տալ, այսու հանդերձ մահուան վէճի մը կար իրեն դէմ, որ ըսան եւ չորս ժամու մէջ գործադրուի էր:

—Բաւ է, յարեց Տին. Պանշ, կը յամարի եւ կը մերժեալ ըսել ինծի թէ ժամ մը, կէս գիշերին, ո՞վ պիտի գայ հոս:—

—Կը մերժեմ: Բայց Մարի-Անի միտքը ըսն մը եկած էր:

Թէեւ ամենափոքր շարժումը սուր ցաւ մը կը պատճառէր իրեն, ճիշդ մը ը-նելով յաղողեցաւ չըլկաղեցաւ քակել եւ Կոնստանտնուպոլ մանր ծաղուած թուղթ մը հանց:

ՄԱՂԱԶԱՅԻ

ՆԵՎԶՈՒՀՈՒՐ

Երկար ժամանակէ ի վեր Կ. Պոլիս մանիֆաթուրայի վաճառականութեամբ հանրածանօթ նազարէթ եւ Միհրան Մու-րատեան եղբարք այս անգամ Զագմաք-ճըլար Մեծ-Նոր-Սանի մէջ ՄԱՂԱԶԱՅԻ ՆԵՎԶՈՒՀՈՒՐ անունով մանիֆաթուրայի մեծ մթերանոց մը բացած են, ուր ամէն տեսակ մանիֆաթուրայի վերաբերեալ ապ-րանքներ իրենց զանազան տեսակներով կը ծախուին:

Որպիտք են. Մահալ, Սամ, Գարթի, Էսմէր-Տի-մի, Գասարը-Մասալը, Սալաթուր, Թիւլպէն, հանդերձողէն եւ ատենին պէտքերու համար Տագմոնի, Զուխա Բանթոնի, պարիկ եւ զանազան տե-սակ Բանալաչոն, Տոքուա, քէթէն Ան-կողիցոն, Սիւնաթ, Սաթի, գու-նաւոր եւ կապոյտ Տիմիներ, Պարսիկ եւ Անգլիական Շալեր, Տոքուա շա-պիկցու, Ֆլանէլ, Էն, Էն:

Այս ապրանքներուն համար վերջին գին. Օսմ. ոսկին, 110 զուրուին հարեւ-րին մէկ միջնորդէր պիտի տրուի: Վըս-տանիկի անձերու 91 օր պայմանաժամ եւ կամ 91 օրուան համար հարկերին երեք զըշ: 50 ոսկիէն աւելի ապրանք գնող-ներու համար բացէն հարկերին մէկ եւս պիտի զեղչուի: 5 Օսմ. ոսկին պակաս ապրանք գնողներուն համար ո՞ր է պայ-մանաժամ եւ զեղչ չկայ:

Թէ՛ իշխալ մթերանոցն եւ թէ՛ աը-տարայի միջոցով Թուրքիոյ ամէն կող-մերէն յանձնարարութիւնը կ'ընդունուին տեսնե՞ր ո՞ր է յանձնարարողէն պահան-ջելու: Միայն ապրանքներուն Պոլսէն մեկնումէն մինչեւ երթալը նաւահան-դիստը եղած բոլոր ծախսերը յաճախորդ-ներուն կը պատկանին:

Երկաթ վաճառատան մէջ գտնուած ապրանքներուն ետքան ճիշդ 36 ինչէք եւ այլ չափերուն եւ հոգածութեանց կա-տարեալ ճշգրտութեամբ հանդերձ զիններն ալ տարօրինակ կերպով աման որոշուած են, մեծարգոյ յաճախորդներուն համակ-րութիւնը եւ վստահութիւնը ըստ ամե-նային կարենալ չանելու համար: Եւ Իրանգամայն իշխալ վաճառատան Պարս-կաստանի մէջ ունեցած գործառնութիւն-ներն ալ իրենց տեղական օրէնքով ըստ առաջինի շարունակութիւնը ամբողջ հասարակութեան պատիւ ունին ծանու-ցանելու:

ՏՕՔԻՆԵՐ

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ. ԶԻՎԱՆԵԱՆ

Նախնի Բէշէ

Շառնիքի Սէն-Մաթի

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԻՄՆԱԳՈՐԾՈՒՆ

Հիւանդներ կ'ընդունի իր տունը ամէն օր ժամը 8ին 12: Բերա Գալուստի-Գուր-լու:

Կը դարմանէ մասնաւորաբար ջղային հիւանդութիւնները, ինչպէս նաեւ թրա-յին ախտերը (Կիւն, Բէշէ, Էսմէր, Էն, Էն): Մարգարիտ փողոց թիւ 4: Կը դարմանէ մահուան հիւանդութիւնները (լիստ, վրայ եղած հիւանդութիւնները, աչքի, կողմերի, ակունքի եւ), ծննդա-կան դժուարանաց հիւանդութիւնները: Կը դարմանէ նաեւ ամէն տեսակ վէրք եւ վիրաբուժական ամէն տեսակ գործո-ղութիւնները կը կատարէ:

Հինգշաբթի օրերը աչքի հիւանդու-թիւնները ձրի կը նայի:

Վասն զի իր միտքը երբեք այս տե-սաբանին նման տեսարան մը չէր երե-ւակայած:

Գիտեր որ թոյնը մահ կը պատճառէ, բայց չէր գիտեր որ թոյնին ոգեւորացն ինչ է:

Հիմա չէր մտաբերեր այլ եւս Մարի-Անի ցաւերն աւելցնել անունը զորաց-լով անոր, իբր վերջին վրէժխնդրութիւն մը: Հիմա կը ջանար փախչել առանց իր զօհէն տեսնուելու:
